

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502

✉: titkarsag@repate.hu

🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/669/2013/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

214/2014. (IX. 18.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2013. szeptember 17-én előterjesztett **panasza alapján indult eljárást** a 2014. szeptember 18-án megtartott zárt ülésén meghozott döntése alapján

m e g s z ü n t e t i .

A vizsgált ügyben alapjogot csekély mértékben sértő intézkedésre került sor, valamint a vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg. A Testület – figyelemmel a panaszosnak az áttétel ellen előzetesen bejelentett tiltakozására – az eljárás megszüntetéséről döntött.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

I.

Indokolás

A panaszos 2013. szeptember 17-én terjesztette elő panaszát, a vele szemben fogatosított rendőri intézkedéssel szemben.

1) A panaszos beadványában elmondta, hogy 2013. szeptember 17-én beszélt a Testület munkatársával és a telefonbeszélgetésre hivatkozva kéri a Testületet, hogy vizsgálja meg az ügyét és, hogy abban jogosultak-e eljárni.

A panaszos álláspontja szerint vicc kategória, hogy azok vizsgálják a Rendőrkapitányság mulasztásait, akik elkövették a mulasztást. Mellékelte a megyei főkapitány levelét, amelyben

¹ Az Rtv.93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

arról tájékoztatja őt, hogy a Testülethez fordulhat a vizsgálat elvégzéséért. Emellett mellékeli továbbá a panaszát elutasító rendőrségi határozatot, valamint a határozat elleni fellebbezését.

A panaszára és a csatolt dokumentumokra tekintettel kéri a Testület mihamarabbi álláspontját arról a kérdésről, hogy rendelkezik-e hatáskörrel az ügyében.

2) A panaszos 2013. július 18-án írta a Rendőrfőkapitánynak levelét, amelyben a Rendőrkapitányság ellen elfogultsági indítványt terjeszt elő.

Ebben elmondja, hogy volt egy koccanásos közúti balesete. A helyszínen megállapodtak a másik sofőrrel, hogy a csekély anyagi kár okozása miatt nem hívnak ki a helyszínre rendőrt. Ebéd után vitt is a motorosnak alkatrészeket, a megállapodásuknak megfelelően. Jelen volt egy fiatalember is, aki további alkatrészeket követelt, sőt javítást is. A panaszos felajánlott két kismotor szerelőt, amit elutasítottak. Mondta, hogy döntsék el, hogy mit akarnak, majd akkor újra visszajön. Amikor visszament a panaszos, akkor a motoros azt mondta, hogy „adjon 40.000 forintot és kvittek vagyunk”. A panaszos erre azt mondta, hogy egy fillért sem ad a motorosnak, mire az annyit válaszolt, hogy akkor inkább elmegy a rendőrségre feljelenteni a panaszost, mire a panaszos azt reagálta, hogy ő is akkor megy. Elmondása szerint ő is ugyanerre az álláspontja helyezkedett, tekintettel arra, hogy ez álláspontja szerint zsarolás. A motoros megjelent a fiatalemberrel, akiről kiderült, hogy a M. rendőrség állományába tartozik. Többször is elment a kapitányságra. A panaszos mindkettőjükénél kért véralkohol-vizsgálatot, amit megtagadtak. A panaszos feljelentést kívánt tenni zsarolás ügyben, de az ügyeletes nem foglalkozott a feljelentéssel, azt mondta, hogy azzal majd hétfőn foglalkoznak a bűnügyesek. A panaszos elmondása szerint helyszín visszaállítás történt. Ekkor bejelentette, hogy minden az üggyel kapcsolatos iratot másolatban, valamint a fényképfelvételeket is másolatban kéri kiadni. Ezt 2013. július 8-án annak ellenére is kérte, hogy az illetékes rendőri vezetők jóváhagyólag 2013. július 6-án aláírták, de ezt mégis csak 2013. július 18-án kapta meg, sőt hiányosan. A panaszos által tett vallomást – amelyet aláírt – nem adták ki neki. Amit pedig kiadtak a panaszos álláspontja szerint csak egy része a vallomásának. Végül kiderült, hogy a motoros és a civil ruhás rendőr rokoni kapcsolatban állnak, nevezetesen unokatestvérek.

Az ügyben keletkezett iratokat, fényképeket elektronikus adathordozóra kérte rámásolni, amelyet át is adott a kapitányságvezető-helyettesnek, aki azt átvette. Az ügyintéző arról tájékoztatta a panaszost, hogy nincs módja az ügyiratokat továbbítani adathordozón. A panaszos szerint a kiadott fényképmásolatok olyan rossz minőségűek és hiányosak voltak, hogy a további eljárásra azokkal felkészülni nem lehet, mert azok használhatatlanok. Mindezek figyelembe vételével tisztelettel kéri a Rendőrfőkapitányt, hogy vizsgálja ki az ügyét és adjon helyt a kérelmének.

3) A panaszos megküldte a rendőri intézkedéssel szemben a kapitányságon előterjesztett panaszát kivizsgáló és elutasító első fokú határozatot, amely 2013. augusztus 9-én kelt.

Az indokolás szerint a panaszos elfogultságot jelentett be a M. Rendőrkapitánysággal kapcsolatban, 2013. július 5-én történt anyagi káros közlekedési baleset vizsgálatának lefolytatása miatt, miszerint nem végeztek véralkohol-vizsgálatot, nem adták ki neki az ügyével kapcsolatos összes iratot, valamint, hogy zsarolás miatti feljelentését akkor nem vették fel, hanem egy későbbi időpontban akarták ezt megtenni. A baleset másik részese egy rendőrt hívott segítségül, aki a panaszostól 40.000 forintot követelt a balesetben sérült motor helyreállítására. Ez a rendőr pedig ráadásul a balesettel érintett személy unokatestvére.

A beszerzett adatok alapján a rendőrség megállapította, hogy a panaszos által a hatóság részére hozott információk nem tükrözik a valóságot, azokat szándékosan úgy próbálta előadni, hogy neki az intézkedő rendőrök semmiben sem segítettek. A keletkezett iratok alapján megállapítható, hogy az eljárás során minden olyan iratot megküldtek a panaszosnak, amelyet a törvényi szabályozás engedélyez. Azonban az ügy előadója elektronikusan nem bocsátotta a panaszos rendelkezésére az iratokat, bár a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (továbbiakban: Szabs. tv.) 93/A. § előírja, hogy „a szabálysértési hatóságok – ideértve a helyszíni bírság kiszabására jogosult szerveket és személyeket is – az ügyész, a bíróság, valamint a büntetés-végrehajtási szervezet a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény szerint elektronikus úton is tarthatják egymással, valamint az eljárás alá vont személlyel a kapcsolatot. E szervek a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény alapján szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatásokat vehetnek igénybe. A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (továbbiakban: Ket.) is tesz erre vonatkozóan utalást:

28/A. § (1) A hatóság

a) írásban

aa) postai úton,

ab) telefaxon,

ac) személyesen átadott irat útján,

ad) kézbesítési meghatalmazott útján,

ae) a hatóság kézbesítője útján,

af) kézbesítési ügygondnok útján,

ag) hirdetményi úton, vagy

ah) az e törvényben meghatározott módon elektronikus úton vagy

b) szóban

az e törvényben meghatározott módon tart kapcsolatot az ügyféllel.

(2) Az (1) bekezdést megfelelően alkalmazni kell az ügyfél és a hatóság, valamint a hatóságok egymással történő kapcsolattartására.

(3) Több igénybe vehető kapcsolattartási forma közül a hatóság a költségtakarékosság és a hatékonyság szempontjai alapján választ, továbbá akkor tagadhatja meg az ügyfél által választott új kapcsolattartási forma alkalmazását, ha az ügyfél visszaélésszerűen kívánja az igénybe venni. Az első kapcsolatfelvétel alkalmával a hatóság felhívja az ügyfél figyelmét a kapcsolattartás lehetséges formáira, és tájékoztatást ad a kapcsolattartásra szolgáló elérhetőségéről, valamint a hatóság által nyújtott elektronikus tájékoztatás lehetőségéről.

A bejelentést követően a szolgálatban lévő ügyeletes értesítette a közlekedési helyszínelőt, aki T. helyszínelte át, mivel itt nem volt baleseti helyszínelő akkor szolgálatban. A kérkező helyszínelőt a panaszos tájékoztatta, hogy inkább megvárja az éjszakai helyszínelőt, aki majd végrehajtja a helyszínelést. A baleseti helyszínelő a történetek után több mint 15 órával helyszín visszaállítást eszközölt, ennek során a balesetben érintett két személy elmondása alapján (mindkettő szemszögéből nézve) külön-külön vette fel a helyszínt. Alkoholszonda alkalmazására az eltelt idő hosszúságára tekintettel nem került sor, valamint azt a panaszos sem kérte, ahogyan azt a levelében írta. A „zsarolásban” felmerülő rendőr, Sz. I. r. törzsrörmester nem lehetett Sz. Z. lakásán a panaszos által elmondott időpontban, mivel akkor ő szolgálatban volt. A baleset részese Sz. Z. pedig az édesapja unokatestvére, nem az övé. Valóban járt bent a rendőrségen, de csak este kb. 18 óra tájban, mivel Sz. Z. kérte meg,

hogy menjen be vele. Ott csak annyi ideig tartózkodott, míg az ügyeletes tájékoztatta őket, hogy jöjjenek vissza 20 órára. Mikor visszaértek, akkor mondta neki a baleseti helyszínelő, hogy a panaszos azzal „vádolja”, hogy ő mondta délután, hogy adjon Sz. Z-nak 40. 000 forintot, és akkor el lesz intézve a dolog.

A határozatot hozó rendészeti osztályvezető álláspontja szerint ez nem meríti ki a zsarolás törvényi tényállását, hiszen a szerint „aki jogtalan haszonszerzés végett mást erőszakkal vagy fenyegetéssel arra kényszeríti, hogy valamit tegyen, ne tegyen vagy eltűnjön és ezzel kárt okoz” zsarolást valósít meg. Jelen ügyben pedig sem erőszak, sem fenyegetés nem történt. A panaszos feljelentését a M. Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztálya ügyszámmal rögzítetten kivizsgálta és a feljelentést elutasította 2013. július 25-én.

Így az eset összes körülményeit megvizsgálva nem állapítható meg mulasztás az eljáró rendőrök részéről. Az iratok kézbesítését tértivevény vagy saját kezű aláírás ellenében a kérő rendelkezésére bocsátották. Sz. I. r. törzsőrmestert pedig alaptalanul vádolja a panaszos olyan cselekmény elkövetésével, amelynél nem volt illetve nem is lehetett jelen.

4) A panaszos 2013. augusztus 14-én fellebbezéssel élt az előző határozattal szemben.

A panaszos fellebbezésében elmondta, hogy a panaszát elutasító határozat írója a valóságot elferdítve írja azt, hogy a panaszos nem is kérte a véralkohol-vizsgálatot. A panaszos határozott kérése ellenére sem végeztették el egyiküknél sem a vizsgálatot. A szakértőnek rutin feladat visszaszámolni a baleset időpontjára az alkoholos állapotot.

Az ügyben keletkezett iratokat, valamint a helyszínről készült felvételeket hiányosan adták ki. Törvényi előírás szerint költségtakarékos megoldást kell választani, amely elektronikus adathordozó is lehet. Az adathordozót senki nem vette át a panaszostól, még az őrnagy úr sem. Mindaddig, míg a bűnügyi osztályvezető szabadságáról vissza nem tért 2013. július 16-án vették át az adathordozót. H. T. r. hadnagy nem volt hajlandó a költség takarékos megoldással az adathordozóra kiadni az ügyben keletkezett iratokat, valamint a helyszín visszaállításokról készített fényképeket. A kiadott fényképmásolatok nagy része használhatatlan minőségű. Az ügy előadója meg is indokolta, hogy nem áll módjában kiadni adathordozón az iratokat, szóban pedig a panaszos kérdésére azt válaszolta, hogy a Szabs. tv. nem teszi lehetővé. A balesetben részes motorkerékpár alvázszáma még mindig rejtély, nincs meg az iratanyagban. A rendőr hatóság elfogadott olyan orvosi látleletet, amelyből nem derül ki, hogy kiről állították ki és hogy mikor jelentkezett orvosi ellátásra. A panaszos elmondta, hogy azt indítványozta, hogy kérjék ki az ambuláns naplót annak érdekében, hogy tisztázódjon, hogy kiről is állították ki az orvosi látleletet. A fentiekben leírtak alapján megállapítható az, hogy az eljárás nem tekinthető ügyfélbarátnak, sőt elfogulatlannak sem. Az igazsághoz hozzátartozik, hogy a panaszos nem tudja azt elhallgatni, hogy P. S. r. százados segítő készsége példamutató lehet a többi rendőr számára.

Emellett kérte Sz. I. rendőr szolgálati idejének a meghatározását, azért, hogy megállapítható legyen, hogy mikor telt le a szolgálata 2013. július 5-én. Amennyiben szolgálati ideje alatt jelent meg a rokona lakásán, úgy szolgálat alóli kibújással, mint katonai bűncselekménnyel vádolható, amelyet az őrnagy úr figyelmébe kíván ajánlani a panaszos.

Emellett azt is leírta fellebbezésében, hogy sajnálattal tapasztalja azt, hogy a zsarolás, mint bűncselekménnyel más a felfogása az őrnagy úrnak, mint ami a jogalkotónak és a bíróságoknak az ítélkezési gyakorlata. Megjegyzése szerint szép dolog a munda

becsületvédés egy bizonyos határig, azon a bizonyos határon túl bizony a Btk. már bűnpártolásnak minősíti.

Így erre tekintettel kéri a panaszos a fenti határozat saját hatáskörben történő visszavonását és a valóság elferdítése nélkül valóság hű határozatot hozni szíveskedjen a rendőrség. Amennyiben pedig nem vonják vissza a valóságtól elrugaszkodó határozatukban megfogalmazottakat, úgy kéri jelen beadványát felterjeszteni.

5) 2013. szeptember 4-én a megyei rendőrfőkapitány másodfokú végzésével megsemmisítette az első fokon eljáró M. Rendőrkapitányság által panaszügyben hozott határozatot. Ezen végzésével a M. Rendőrkapitányságot, mint első fokon eljáró szervet új eljárás lefolytatására utasítja a Ket. 105. § (4) bekezdésben foglaltakra tekintettel.

Az indokolás szerint a panaszos 2013. július 18-án kelt Rendőrfőkapitány vezetőjéhez írásban előterjesztett beadványában kifogásolta a 2013. július 5-én a M. Rendőrkapitányság beosztottjai által fogadosított rendőri intézkedések szakszerűségét, illetve a baleseti ügyében elfogultság miatt folyamatban lévő eljárásban kérte más hatóság kijelölését. Észrevételezte, hogy kifejezett kérése ellenére nem történt a közlekedési baleset részeseit érintően véralkohol mintavétel, továbbá baleseti ügyével kapcsolatban késve, valamint hiányosan és álláspontja szerint nem megfelelő minőségben kapta meg az iratok másolatát. A sérelmére elkövetett zavarás miatt az ügyeletes nem intézkedett a feljelentés felvételére, azzal utasítva el, hogy nincs bűnügyi szolgálatban. Az említett bűncselekmény helyszínén azon személy jelenlétét említi meg, akit később felismert a Rendőrkapitányság épületében, mint hivatásos rendőrt. A kapitányság pedig 2013. augusztus 9-én kelt határozatában a panaszt, mint alaptalant utasította el.

A M. Rendőrkapitányság 2013. augusztus 9-én kelt, elsőfokú határozatával szemben a Ket. 99. § (1) bekezdése alapján, a panaszos a törvényes határidőben 2013. augusztus 14-én fellebbezést nyújtott be, amelyre figyelemmel az első fokon eljáró hatóság a keletkezett iratokat a Rendőr-főkapitányság részére felterjesztette.

A másodfokú eljárás során a rendelkezésre álló iratokat megvizsgálva az alábbiakat állapította meg a rendőrfőkapitány. Az iratok vizsgálata során megállapítást nyert, hogy a panaszos panaszát 2013. július 5-én fogadosított rendőri intézkedés ellen 2013. július 18-án a Rendőr-főkapitányság vezetőjéhez címezve a törvényes határidőben nyújtotta be.

A Rendőr-főkapitányság Rendészeti Igazgatósága 2013. július 22-én továbbította a panaszt a M. Rendőrkapitányság részére, valamint a levélben foglaltak soron kívüli kivizsgálását kérte a M. Rendőrkapitányság vezetőjétől. A levél 2013. július 23-án történt iktatása után, a panaszt az elsőfokú hatóság 17 nap elteltével érdemi vizsgálat nélkül 2013. augusztus 9-én elutasította. A hatályos jogszabályi rendelkezésre tekintettel (Ket. 30. §) érdemi vizsgálat nélkül csak nyolc napon belül lehet a panaszt elutasítani. Az ügyfél a Ket. 29. § által előírt értesítése elmaradt, így a panaszos nem lett eljárásjogi helyzetéről, az előírt határidőkről felvilágosítva, illetve arról, hogy a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 93. § (1) bekezdés alapján arról sem tájékoztatva, hogy kérheti a panaszának Testület általi kivizsgálását is.

A panaszos panaszában foglaltak többnyire az őt érintő közlekedési eseménnyel kapcsolatosak, amelyeket el kell választani és a szabálysértési eljárás keretében kell panaszként kezelni. A szabálysértési eljárás keretében elbírálandó közlekedési baleset

esetében az előterjesztett elfogultsági kifogás tekintetében hozott döntés alapján – a panaszos kérelmének helyt adva – a továbbiakban a K. Rendőrkapitányság jár el.

A panaszos kifogásolta, hogy nem lett külön kérése ellenére véralkohol-vizsgálat elvégezve. A közlekedési baleset 5 óra 30 perc körüli időben történt, amelyhez egyik fél sem kért rendőri intézkedést. A közlekedési balesetben érintett felek – megegyezés hiányában – 18 óra körüli időben a Rendőrkapitányságon személyesen tettek bejelentést a szabálysértési felelősség hatósági megállapítása érdekében. A bejelentő kérése a 20 órától szolgálatba lépő, éjszakai szolgálatát megkezdő közlekedési helyszínelő-és balesetvizsgáló hajtott végre helyszín-visszaállítást, mindkét fél elmondása alapján a baleset helyszínén, és fogatosított rendőri intézkedést.

A véralkohol-vizsgálat elmaradása tárgyában szükséges a pontos tényállás megállapítása érdekében a releváns információval rendelkezők meghallgatása (panaszos, helyszínelő-és balesetvizsgáló, baleseti vizsgáló és ügyeletesek). Nem tartalmaz az első fokú határozat, sem a másodfokra felterjesztett irat arra vonatkozó információt a helyszínelő- és balesetvizsgáló jelentését kivéve – hogy a panaszos a szolgálatban lévő állományból kinél indítványozta, hogy indítványozta-e a véralkohol-vizsgálat elvégzését.

A panaszos panasolta bejelentésében, és még a 2013. július 8-án felvett feljelentési jegyzőkönyvében is előadta, hogy 2013. július 5-én az ügyeletesnek mondta, hogy zsarolás miatt büntető feljelentést kíván tenni, de az ügyeletes elküldte azzal, hogy nincs szolgálatban a bűnügyes, majd hétfőn felveszik a jelentését. A fentiekre vonatkozó vizsgálat megtörténtének tényére nem terjed ki az elutasító határozat, annak ellenére, hogy az indoklás első bekezdésében szerepel. A parancsnoki vizsgálatról, mint tényről az ügyfél tájékoztatható, ugyanakkor eredményéről és részletes megállapításáról nem.

Amennyiben a parancsnoki kivizsgálás e tekintetben súlyos mulasztást állapít meg, akkor a mulasztó személlyel szemben felmerülhet a büntető törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (továbbiakban: Btk.) 438. § (1) bekezdése szerint kötelességszegés szolgálatban vétsége, amely miatt esetlegesen eljárást kell kezdeményezni a Katonai Ügyészségen.

A büntetőfeljelentés tárgyában az ügyészség a Rendőrkapitányság feljelentését elutasító határozatát hatályon kívül helyezte, illetve az előterjesztett hatáskörbe tartozó elfogultsági kifogás tekintetében hozott döntés alapján – a panaszos kérelmének helyt adva – a továbbiakban a Rendőrkapitányság jár el.

Az első fokú elutasító határozatból, illetve a megküldött iratokból nem állapítható meg, hogy a panaszos mikor, milyen iratokat kapott meg, illetve hogy 2013. július 8-án miért nem kaphatott a 2013. július 5-én felvett meghallgatási jegyzőkönyvből.

Az első fokú határozat indoklási részében helytelen törvényi hivatkozással szerepel az elektronikus ügyfél kapcsolattartásra vonatkozó hivatkozás, amely kapcsolattartásra nem pedig az ügyfél részére átadható iratok körére és módjára vonatkozik.

Az iratok kivizsgálása során megállapítást nyert, hogy a csatolt jelentések alaki szempontból nem felelnek meg az 59/2008. (OT 31.) ORFK utasítás és a Rendőrség Iratkezelési Szabályzatában foglaltaknak.

A panasz eljárás során nem tartottak iratismertetést a panaszos részére, amely során az ügyben keletkezett iratokat áttanulmányozhatja, észrevételt-indítványt tehet. Az új eljárás során a Ket. 68. § és 69. § alapján az iratismertetést meg kell tartani. Továbbá a rendelkező résznél hiányzott a jogszabályi hivatkozás, hogy mi alapján utasították el a panaszt. (Ket. 30. § vagy 31. §)

Sz. I. érintettségét parancsnoki szinten nem vizsgálták ki. A panasz kivizsgálása során tanúként kell meghallgatni a panaszost, valamint az intézkedést foganatosító rendőröket, illetve azon személyeket, akik érdemben nyilatkozni tudnak az intézkedés lefolyásáról. Az eljárás, valamint az idézések, értesítések határidejének betartása során fokozott figyelemmel kell lenni.

Az iratokból megállapítható, hogy a tényállás teljes körű tisztázása nem történt meg (Ket. 50. § (1) bekezdés), amelynek érdekében a tanúmeghallgatások alkalmával tisztázni kell a panasz minden körülményét. Az ellentmondások feloldása érdekében a Ket. 62. § alapján tárgyalást kell tartani. Azon elemeket, amelyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetében foglaltakba ütköznek, le kell választani a panasz vizsgálatánál.

6) A panaszost a Testület szóban hallgatta meg a Panaszirodáján 2013. szeptember 30-án.

A panaszos azért kért időpontot, hogy a 2013. szeptember 18-án előterjesztett panaszát kiegészítse. A panaszos így összefoglalta az általa benyújtott panaszt. Egy közlekedési baleset során (2013. július 5., péntek, 5 óra 30 perckor) egy motoros az autója alá csúszott. A panaszos rögtön felajánlotta, hogy beviszi a kórházba, aki ezt nem kérte. Azon tanakodtak, hogy hívjanak-e rendőrt, vagy sem. A panaszos a motorossal megállapodott abban, hogy nem hívnak rendőrt, hanem a panaszos néhány alkatrészt beszerez a motorkerékpár javításához. A panaszos a megbeszélte időpontban (a baleset után, délután) felkereste a motorost a megbeszélte címen, közölve vele, hogy elhozta az alkatrészeket. Odaérve egy másik 20-25 éves fiatalember nyitott ajtót, aki közölte a panaszossal, hogy sokkal nagyobb kár keletkezett és még többet kell javítani. A panaszos felajánlotta, hogy két szerelőhöz vigyék el, ezt azonban mind a motorkerékpáros, mind a 20-25 év körüli vele tartózkodó személy ellenezte. A panaszos felajánlotta azt is, hogy visszacseréli az alkatrészt, mivel közben kiderült, hogy másik típus kell. A panaszos ekkor visszavitte, ahol közölték, hogy kedd reggelre tudják visszacserélni. A panaszos visszament a motorkerékpároshoz, közölte vele, hogy keddre lesz meg az alkatrész. Erre kérdezte a férfi, hogy akkor mivel megy dolgozni, „Maga elvisz?”, amelyre a panaszos közölte, hogy nem viszi el. Erre közölte, hogy akkor a panaszos adjon neki 40. 000 forintot, amire a panaszos annyit mondott, hogy az alkatrészeket túl egy fillért sem fizet, amelyre a férfi közölte, hogy akkor feljeleníti, amelyre a panaszos közölte, hogy rendben, akkor ő is feljelentést tesz a rendőrségen. A panaszos beszélt a fiával is, aki a motorkerékpáros szomszédja, majd a fia és a motoros össze is szólalkoztak. Ezt követően a panaszos és a fia bementek a rendőrségre, jelentették a balesetet, illetve a panaszos hétfőn zsarolás miatt feljelentést tett. A motorkerékpároost felhívta a panaszos fia, hogy jöjjenek be a kapitányságra, rendezni az ügyet. Ezt követően bejött a motorkerékpáros a 20-25 éves fiatalemberrel, akiről kiderült, hogy rendőr, kérdezték is, hogy nem szégyelli-e magát, hogy támogatja a zsaroló férfit. A panaszos szerette volna, ha véralkohol-vizsgálatot csinálnak (ugyanis kiderült, hogy a motorkerékpáros férfi éjjel kettőig vacsorán vett részt, a baleset 5 óra 30 perc körül volt, tehát jelentősége lett volna a véralkohol-vizsgálatnak), azonban közölték, hogy ennyi idő elteltével ennek nincs értelme (ekkor már délután 6 óra volt kb.) Megérkezett a helyszínelő, akivel a panaszos közölte, hogy az ügy zsarolásra vonatkozó részéhez egy rendőrnek is köze lehet. A 20-25 éves fiatalember (Sz. I.) a kapitányságon fel-le

járkált, a panaszos meg is kérdezte, hogy szolgálatba léptette-e magát. A panaszos közölte vele azt is, hogy ha így tett, akkor jelentést is kéne készítenie. A panaszosztól megkérdezte Sz. I., hogy „tudja-e maga, hogy mi a hamis tanúzás?”, illetőleg azt is, hogy a panaszos Sz. I. állásával játszik. Kis idő elteltével jött a helyszínelő közölve, hogy menjenek ki a helyszínre. A panaszos megjegyzi azt is, hogy a motorkerékpáros még a baleset idején jó messzire elrúgta a motorkerékpár tükrét.

A helyszínre a panasossal tartott a fia és annak barátnője is. A rendőrség részéről megjelent a helyszínelő (H. S.) és egy rendőrnő (B. F. Zs.), utóbbi a helyszínre érkezéskor azonnal odament a messzire elrúgott tükrökhöz. A helyszínelést elvégezték, lefényképezték az üzemanyag foltot is, azonban ez már nincs benne a szabálysértési iratanyagban. Ezt követően a kapitányságon meghallgatták a panaszoszt és a motorkerékpárost is. A panaszos és a motorkerékpáros a baleset két eltérő változatát adta elő, a panaszos előadása szerint ugyanis ő állt az úton és a motoros hajtott neki az autójának.

A panaszos előadja, hogy a szabálysértési ügyben kiadott fényképeket egyáltalán nem lehet használni, azokból nem látszik semmi. A panaszos kérelmezte, hogy mentsék ki elektronikus adathordozóra a fényképeket, ezt több napig megtagadták (végül átvették), de közölték, hogy nem áll módjukban kimenteni a fényképeket. A panaszos telefonos ügyintézése során elintézte, hogy átvehesse a képeket pendrive-on, ennek érdekében – az ezredessel megbeszéltek szerint odautazik, de ott elutasítják a képek átadását, arra hivatkozva, hogy az nekik nincs meg. Újabb telefonálás után másnap visszament, a rendőrnő ismét meg akarta tagadni a képek átadását, de két másik rendőr közreműködésével kiadták a fényképeket, azonban a panaszos otthon észlelte, hogy továbbra is hiányosan kapta meg a fényképeket. A panaszos jelzi azt is, hogy helytelenül lett felvéve a helyszínrajz is, illetve még mindig nem ismert a balesettel érintett motor alvázszáma.

A panaszos előadja azt is, hogy a zsarolással kapcsolatban tett feljelentését rövid időn belül elutasították, elfogultságot is bejelentett, valamint jogorvoslattel élt. A nyomozást ismételten megkezdték, azonban a panaszoszt zsaroló férfi a kunszentmártoni kapitányságon is ellát járőrszolgálatot.

A Testület munkatársa ismételten felhívta a panaszos figyelmét a Testület hatáskörére, illetőleg arra, hogy a panaszos által a szabálysértési eljárással kapcsolatban sérelmezettek nem tartoznak a Testület hatáskörébe, az általa előadottak közül a Testület csupán a véralkohol-vizsgálat elmaradásával kapcsolatos panaszát tudja kivizsgálni. A Testület munkatársa emellett felhívta arra is a figyelmet, hogy a szabálysértési eljárással kapcsolatban éljen panasszal a Sz. Rendőrkapitányságon, illetőleg, ha az eljárás során felvett – valóságnak nem megfelelően kiállított közokiratokkal kapcsolatosan az ügyészséghez fordulhat.

7) A panaszos csatolta a 2013. szeptember 16-án, 12 óra 54 perckor felvett fia tanúkihallgatásáról készült jegyzőkönyvet. E szerint fiát tanúként a Btk. 367. § (1) bekezdésébe ütköző és (1) bekezdése szerint minősülő zsarolás büntetnének megalapozott gyanúja miatt, ismeretlen tettes ellen folyamatban lévő büntetőeljárásban hallgatták meg.

A Testület jelen pont alatt nem ismerteti a tanúvallomást teljes terjedelmében, hiszen a panaszügy vonatkozásában az nem tartalmaz releváns információkat.

Ami fontos és kiemelés érdemel a véralkohol-vizsgálat vonatkozásában az az, hogy a törökszentmiklósi helyszínelőnek a panaszos és fia is mondta, hogy mindkét embert azonnal

vigyék el vérvételre a baleset miatt. A helyszínelő azt mondta, hogy teljesen fölösleges az már. Ekkor mondták neki, hogy tudomásuk szerint 24 órán belül bárkitől lehet kérni véralkohol-vizsgálatot, ha baleset részesei voltak. A tanú emlékezete szerint a KRESZ-ben is le van írva, hogy ha baleset részesei, akkor 24 óráig nem fogyaszthatnak alkoholt. A tanú ezt elmondta az ügyeletesnek is, akin látszódott, hogy zavarta a folyosón kialakult szituáció. Ekkor még egyszer felszólította a tanú Sz. I-t, hogy helyezze magát szolgálatba és csinálja meg a két emberen a vizsgálatot. Ő azt mondta ugyanolyan hangnemben a tanúnak, mint ahogy a tanú őt felszólította, hogy takarodjon az épületből. Erre a tanú megkérdezte, hogy ő szolgálatban van-e, amire annyit mondott Sz. I., hogy ahhoz semmi köze.

8) 2013. december 22-én a panaszos e-mailben kereste meg a Testület munkatársát. Ebben a panaszos elmondta, hogy tudomására jutott, hogy a bünygyi osztályon hallgatták meg S. F-t, aki vallomásában előadta a véralkohol-vizsgálat megtagadását. Beszkennelni nem tudja a vallomást, de tisztelettel kéri a munkatársat, hogy a kunszentmártoni rendőrkapitányság bünygyi osztály nyomozó alosztályától meghatározott ügyszámú bünygyüben kérje ki a tanúvallomást.

9) A Testület munkatársának 2014. január 10-én, 10 óra 58 perckor felvett hivatalos feljegyzése alapján felvette az ügy előadóival a kapcsolatot, aki már elkezdte a rendörségi iratok beszerzését és arról tájékoztatta a Testületet, hogy más hatóságnál (ügyészség, járásbíróság) vannak az iratok, így újabb megkereséssel kell majd élni a rendörség felé, ha megérkeznek a korábban megkért iratok.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendörséghez. A rendelkezésre bocsátott iratok alapján az alábbiak állapíthatók meg.

1) A Rendőrkapitányság vezetője, a 2013. december 30-án kelt átiratában az alábbiakról tájékoztatta a Testületet.

A 2013. december 20-án kelt megkeresésben foglaltak alapján jelenti a kapitány, hogy a panaszos 2013. július 5-én történt közlekedési baleset miatt foganatosított rendöri intézkedéssel kapcsolatban nyújtott be panaszt a kapitányságra, amelyet a kapitányság, mint alaptalant elutasított. A panaszos a határozat ellen panasszal élt, amely nyomán a határozatot a Rendőr-főkapitányság vezetője végzésével megsemmisített és új eljárás lefolytatására utasította a Rendőrkapitányságot. Az új eljárás során meghallgatták a panaszost, aki közölte a kapitánysággal, hogy panasszal élt a Testületnél is, így erre tekintettel az új eljárását 2013. október 7-én felfüggesztették.

A kapitányságvezető tájékoztatása szerint a panaszos sem a helyszín visszaállítás előtt, sem annak során, sem pedig a helyszín visszaállítását követően nem kért véralkohol-vizsgálatot.

F. M. r. ezredes azt is elmondta, hogy Sz. I. r. törm. a M. Rendőrkapitányságon teljesít szolgálatot. Az általa 2013. július 27-én készített jelentés szerint 2013. július 5-én 8 órától 16 óráig szabálysértési ügyek feldolgozását végezte, 14 órától 16 óráig a kapitányságon sportfoglalkozást vezetett B. L. r. főhadnagy engedélyével. A jelentés nem tartalmaz arra vonatkozó utalást, hogy Sz. I. milyen minőségben volt jelen. A jelentés szerint 20 óra körül H. S. r. tzls. telefonon felkereste, hogy tudna-e szólni az ismerősének, mert már bemehet a

rendőrségre. A jelentés szerint felhívta Sz. Z-t, majd ő is bement a kapitányságra, ahol beszélt H. S. r. tzls-sal, majd a panaszossal. A M. Zs. által készített jelentés szerint a Rendőrkapitányság aulájában a panaszos és fia szóváltásba keveredtek Sz. Z-nal és az ott tartózkodó Sz. I-vel.

Az egyik jelentés személyi sérüléssel közlekedési balesetről szerint a közlekedési esemény 2013. július 5-én 5 óra 30 perckor következett be, a helyszín visszaállítására pedig 20 óra 10 perctől került sor. Egy másik jelentés tartalmazza, hogy a helyszín visszaállításról H. S. r. tzls. telefonon értesítette B. F. Zs. r. szds. asszonyt, aki korábban kérte, hogy közlekedési balesetek helyszínére szeretne menni ismereteinek bővítése érdekében. Azt, hogy hivatalosan ki volt jelen a helyszínelésénél, a szabálysértési iratok tartalmazzák. A szabálysértési eljárás lefolytatására – elfogultsági kérelem benyújtása miatt – a K. Rendőrkapitányságon került sor. A szabálysértési ügyben a panaszos kifogással élt, és az eljárás jelenleg a Bíróságon, mint másodfokú szabálysértési hatóságnál van folyamatban.

H. S. r. tzls. jelentése szerint a panaszos a helyszínelő részére a rendőrkapitányságon fényképfelvételek másolatát adta át, amelyen az adott útkereszteződésben egy olajfolt volt krétával megjelölve, és szerinte a segédmotor-kerékpártól származott, és azt ő krétázta körbe. A helyszín visszaállításakor készült felvételeket a szabálysértési ügyirat tartalmazza, amely jelenleg a Járási Bíróságon van a II. fokú szabálysértési eljárás lefolytatása céljából.

A kapitányságvezető arról is tájékoztatta a Testületet, hogy a szabálysértési eljárást a Rendőrkapitányság folytatta le a közlekedési balesettel kapcsolatban, de az ügyben a panaszos kifogást nyújtott be, így a kifogás elbírálását másodfokú szabálysértési hatóságnak a Járásbíróság folytatja le. A közlekedési baleset során felmerült zsarolással kapcsolatban a Rendőrkapitányságon büntetőeljárás van folyamatban. A közlekedési eseménnyel kapcsolatban a Ügyészségen büntetőeljárás volt folyamatban.

2) 2013. július 30-án Dr. G. F. bűnügyi osztályvezető tette meg jelentését, amelyben jelenti, hogy a Rendőrkapitányság Ügykezelési Csoportjához 2013. július 19-én a panaszos által írásban benyújtott bejelentést megvizsgálta.

A panaszos elfogultságot jelentett be a Rendőrkapitánysággal kapcsolatban, a 2013. július 5-én történt anyagi káros közlekedési baleset vizsgálatának lefolytatása miatt, miszerint nem végeztek véralkohol-vizsgálatot, nem adták ki neki az ügyével kapcsolatos összes iratot, valamint, hogy zsarolás miatti feljelentését akkor nem vették fel, hanem egy későbbi időpontban akarták ezt megtenni. A baleset másik részese egy rendőrt hívott segítségül, aki a panaszostól 40. 000 forintot követelt a balesetben sérült motor helyreállítására. Ez a rendőr ráadásul a balesettel érintett személy unokatestvére.

T. Zs. r. főtörzsszáslós látott el ügyeleti szolgálatot 2013. július 5-én 8 órától 20 óráig, aki a következőkről tett jelentést: „2013. július 5-én szolgálatom teljesítése során a késő délutáni órákban (kb. 18 óra körül) a Rendőrkapitányság ügyeletén személyesen jelent meg a panaszos és bejelentette, hogy 2013. július 5-én 5 óra körüli időben ő a saját személygépkocsijával közlekedett, és egy kereszteződésben összeütközött a segédmotor-kerékpárral közlekedő Sz. Z-nal. A helyszínen közösen megegyeztek abban, hogy a baleset a panaszos figyelmetlensége miatt következett be. A panaszos vállalta a segédmotor-kerékpárban keletkezett kár megjavítását, ezért nem kértek rendőri intézkedést. A panaszos elmondása szerint a nap

folyamán mégsem tudott megegyezni Sz. Z-nal a kár rendezéséről, ezért jelentette be a balesetet utólag és kérte annak rendőrség általi helyszíni vizsgálatát. A panaszos és időközben a kapitányságon személyesen megjelenő Sz. Z-nal személyesen közöltem, hogy a rendőri intézkedés megkezdésére várnia kell, mivel közvetlenül a bejelentése előtt másik két balesetet is bejelentettek, ezért a közlekedő helyszínelő csak később tudja az ő balesetüket megvizsgálni. Sz. Z. elmondta, hogy a balesetkor megütötte a lábfejét, ami napközben megduzzadt és fájt, ezért ő inkább személyesen (felajánlottam, hogy hívok mentőt, de elutasította) elmegy az orvosi ügyeletre. A panaszos közölte velem és az időközben megérkező közlekedési helyszínelővel, hogy ő szívesebben várakozik otthon és majd később, kb. 19 óra 30 perckor visszajön a rendőrkapitányságra és eltávozott. A panaszos 2013. július 5-én 19 óra 15 perckor visszaérkezett a kapitányságra és rövid várakozás után felvette a kapcsolatot a szolgálatba érkező (20 – 08) H. S. r. tzls. közlekedési helyszínelő kollégámmal.”

H. S. r. törzsszázlós baleseti helyszínelő 2013. július 5-én 20 órától 8 óráig látott el szolgálatot. Jelentésében a következőket írta le: „2013. július 5-én 20 óra és 8 óra közötti időben baleset-helyszínelőként léptem szolgálatba Rendőrkapitányságon. A szolgálatba 19 óra 30 perckor érkeztem. Az ügyeletvezető tájékoztatott arról, hogy az aulában tartózkodó panaszos engem vár, mivel a reggeli órákban történt közúti közlekedési baleset egyik részese volt. Miután átöltöztem és szolgálatba léptem megkérdeztem a panaszost a történetéről oly módon, hogy az útkereszteződést egy A4 lapra felrajzolva kértem, hogy vázolja fel a közlekedési szituációt. Eközben a panaszos szóban, jegyzőkönyvön kívül elmondta, hogy délután, amikor a motorhoz elvitte az alkatrészeket, abból egy alkatrész nem volt megfelelő, ezért azt elvitte kicserélni, de a kért típushoz nem volt az az alkatrész. Miután visszatért közölte vele Sz. Z., hogy neki pedig szüksége van hétfőn a motorra mivel dolgoznia kell menni és ha nem viszi el dolgozni, akkor a panaszos adjon neki 40. 000 forintot. Erre a panaszos azt felelte, hogy „nem adok egy fillért sem!”, majd elmondása szerint bement a rendőrkapitányságra bejelentést tenni. Sz. Z. a baleset másik részese, aki orvosi ellátásra jelentkezett, mivel elmondása szerint a baleset során megsérült a lába. Miután mindkét felet meghallgattam, tájékoztattam őket, hogy elmondásuk alapján visszaállítom a helyszínt, amihez kértem a járművek biztosítását. Telefonon értesítettem B. F. Zs. r. százados asszonyt, aki korábban kérte, hogy közlekedési balesetek helyszínére szeretne jönni közlekedési helyszínelési ismereteinek bővítése miatt. A panaszos részemre a rendőrkapitányságon fényképfelvételek másolatát adta át, amelyen az adott útkereszteződésben egy olajfolt volt krétával megjelölve. Elmondása szerint az olajfolyás a segédmotor-kerékpártól származik és azt ő krétázta körbe. A helyszín visszaállítását a panaszos elmondása alapján állítottam vissza, és rögzítettem rajzolással, valamint lefényképezéssel. Mindkét járművet az ő általa meghatározott helyre állítottuk be az ő közreműködésével. Mivel a két fél elmondása nem egyezett meg, így Sz. Z. által elmondottak alapján is beállítottam a helyszínt. A közlekedési esemény kora reggel történt, és az adott útkereszteződésben, útszakaszon jelentős forgalom zajlik, így maga a helyszín elég nyom szegény volt. A helyszínre való kiérkezéskor kopottan ugyan, de jól látható volt a krétanyom az aszfalton. A helyszín tüzetesebb átvizsgálása során az aszfalton abba beleolvadva apró üvegtörmelégeket találtunk, valamint a fűben visszapillantó tükör maradványait, illetve a segédmotor-kerékpár menetiránya szerinti bal oldali forgalmi sávban olajfolyást. A helyszín rögzítését követően mindkét felet nyilatkoztattam egymás jelenlétében, hogy bármilyen észrevételük, indítványuk van-e. Kérnek-e további méréseket, beállításokat, kimaradt-e valami. Mindkét fél úgy nyilatkozott, hogy nincs észrevétele indítványa. Rendőrkapitányság épületében a földszinti irodában kezdtem meg a meghallgatásokat. Mindkét felet külön-külön hallgattam meg. A meghallgatásuk során csak az általuk elmondottakat rögzítettem, amelyet a meghallgatás folyamán folyamatosan visszaolvastam, a jegyzőkönyvek aláírása csak ezután történt meg. A

panaszos a meghallgatása során beleolvasott a jegyzőkönyvbe, és folyamatosan figyelte mit írok. A panaszos a visszaállítást követő napokban naponta telefonált, és személyesen is megjelent a kapitányságon és velem szeretett volna beszélni. Mivel szabadnapos voltam, így tájékoztatták a kollégák, hogy nem dolgozom. A következő szolgálatomban kettő negyedíves beadványt adott be, amelyek egyikében kérte meghallgatásában szereplő felelősség részbeni elismerésének eltörlését, a másikban pedig az iratanyagok kiadását. A következő szolgálatomban ismételten megjelent, ezt megelőzően napi rendszerességgel keresett a kapitányságon. Közölte, hogy a beadványában kérte az elkészült iratok másolati példányát részére kiadni a kapitányságon, tőlem kérte azokat, hogy azokat én adjam ki neki. Tájékoztattam, hogy az eljárás ezen szakaszában nem tudok neki kiadni iratanyagot, mivel parancsnoki revízió még nem történt meg, az iratanyag, egyéb közlekedési balesetek helyszínelése és szolgálati feladatok ellátása miatt még nem készült el. Ezt a panaszos tudomásul vette és megértette. A helyszín visszaállítás során alkoholszondás ellenőrzést egyik részes tekintetében sem hajtottam végre, mivel a cselekmény és a helyszín visszaállítás között már több mint 15 óra eltelt. A vérvizsgálatot a panaszos a helyszín visszaállítás előtt, során, után tőlem nem kérte, így azt megtagadni sem tudtam. Megjegyezni kívánom, hogy a panaszos ügyeiben több alkalommal is idézve voltam a nyomozó ügyészségre, ismerem annyira, hogy a helyszín visszaállítást, meghallgatást úgy hajtottam végre, hogy tudtam annak ellenére, hogy minden az elmondása, beállítása alapján történt panasszal fog élni a rendőri intézkedéssel szemben.

A panaszos által felismerni vélt rendőr, Sz. I. r. törzsőrmester a következőket írta: „2013. július 5-én szolgálatom teljesítése során, reggel 8 órától 16 óráig a szabálysértési ügyek feldolgozását végeztem. A fenti napon B. L. r. fhdgy. engedélyével 14 órától 16 óráig a kapitányságon sportfoglalkozást vehettem ki. A fenti napon 16 óra után egy lakcímre mentem a kapitányságról, ahonnét a délután folyamán nem mentem sehova. Az édesapám 17 óra 30 perc körül hívott fel telefonon, hogy az egyik ismerősük Sz. Z. lakos felkereste, hogy nem-e tartózkodom éppen nála, mivel kikérné a véleményem egy esettel kapcsolatban. Ekkor mondtam édesapámnak, hogy jöjjön el a lakcímemre és akkor meghallgatom, hátha tudok valami tanáccsal szolgálni nekik. Ezt követően találkoztam a lakcímemnél lévő parkolóban az ismerősömmel (Sz. Z-nal), aki elmondta, hogy a fenti napon, reggel 6 óra körül ment volna dolgozni, amikor le akart fordulni az útról egy másik utcára, de ekkor neki ment egy onnan kikanyarodó személygépkocsi, amely következtében a segédmotor-kerékpárjában kár keletkezett, valamint a későbbiek folyamán erősen beduzzadt a lábfeje. A baleset bekövetkezte után odament hozzá a személygépkocsi vezetője és megállapodtak, hogy délután 15 órakor felkeresi a lakcímén. Elmondta, hogy a személygépkocsi vezetője a panaszos volt. A történetek után 15 órakor a panaszos felkereste a megbeszéltek szerint a lakcímén. Magával vitt pár alkatrészt a segédmotor-kerékpárhoz, de mondtam neki, hogy ez nem fogja fedezni az egész motorban keletkezett kárt, és azt mondta neki, hogy adjon 40.000 forintot és abból majd ő felújítja a motort és így az eset pedig el van felejtve. A panaszos ezen a kijelentésen felháborodott, hogy őt senki se zsarolgassa, és ezért ő feljelentést fog tenni. Ezután pedig elment a panaszos. Sz. Z. ebben az ügyben kérte volna ki a segítségemet, amely fenti történet elmondása során a panaszos fia telefonon felkereste őket, hogy a Rendőrkapitányságon tartózkodnak az édesapjával (a panaszossal) és várja őt (Sz. Z-t), hogy tisztázzák a történeteket. Az ismerősömnél a telefon letétele után tanácsoltam azt, hogy be kell menni a kapitányságra és meg kell tenni a bejelentést a fentiekre. Az esetet követően az ismerősöm megkért, hogy menjek be vele a kapitányságra, így aztán elkísértem. A kapitányságra bemenve ott volt a panaszos és fia. Az ügyeletes T. Zs. r. ftzls. elmondta a fenti személyeknek, hogy mivel éppen egy balesetnél van a baleseti helyszínelő, így jöjjenek vissza este nyolcra, és akkor az éjszaka felveszi az esetet. A kapitányságról távozva az ismerősömnél azt tanácsoltam, hogy menjen

be a Kórházba, hogy ellássák a sérüléseit. A kapitányságról ezt követően a lakcímemre mentem, ahol 20 óra körül H. S. r. tzls. baleseti helyszínelő telefonon keresett fel, hogy tudnék-e szólni az ismerősömnek, hogy már bejőhet a kapitányságra, hogy az esetet felvegye. Sz. Z. telefonon ekkor felhívtam, aki elmondta, hogy éppen végzett a kórházban és akkor tart befele a kapitányságra. A kapitányságon beszéltem H. S. kollégámmal, aki elmondta, hogy a panaszos azt állítja, hogy én is jelen voltam, amikor őt megsarolták. Ekkor odamentem a panaszoshoz, aki a kapitányság előterében várakozott és megkérdeztem, hogy miért állít ilyet, amikor mi még nem is találkoztunk sohasem. Továbbá elmondtam neki, hogy már csak azért sem láthatott civilben, mivel 8 órától 16 óráig dolgoztam. Elmondtam neki, hogy valószínűleg a Sz. Z. fiával keverhet össze, akinek hasonló a testmagassága, valamint a testalkata, de a panaszos ennek ellenére is azt állította, hogy ő márpedig látott engem a Sz. Z.-nal, így aztán otthagytam, majd távoztam a kapitányságról.

H. T. r. hadnagy igazgatásrendészeti előadó, mint a baleseti ügy kivizsgálója a következőket jelentette: „A panaszos 2013. július 16-án kelt írásos kérelmére az őt érintő iratok 2013. július 18-án kiadásra kerültek, amelyeket tértivevényen saját kezű aláírásával átvett. Az átvételt követően 2013. július 22-én személyesen megjelent a Rendőrkapitányságon és kérte a helyszíni meghallgatási jegyzőkönyv kézzel írott másolatát. A másolatot 2013. július 22-én vette át”.

A fentiek alapján megállapítható, hogy a panaszos, mint bejelentő által a hatóság részére hozott információi nem tükrözik a valóságot, azokat szándékosan úgy próbálta előadni, hogy neki az intézkedő rendőrök semmiben sem segítettek, ezáltal őt akadályozták az eljárás jogszerű lefolytatásában. A keletkezett iratok által megállapítható, hogy az eljárás során, a lehetőségekhez mérten minden olyan irat megküldésre került a panaszosnak, amelyet a törvényi szabályozás engedélyez, bár elektronikusan az előadó nem bocsátotta rendelkezésére a panaszosnak az iratokat.

A baleseti helyszínelő a történetek után több mint 15 órával helyszín visszaállítást eszközölt, ennek során a balesetben érintett két személy elmondása alapján (mindkettő szemszögéből nézve) vette fel a helyszínt, külön-külön. Alkoholszondás ellenőrzés nem történt az eltelt idő függvényében, valamint azt a panaszos sem kérte, úgy ahogy a levelében írta. A szolgálatban lévő ügyeletes értesítette a közlekedési helyszínelőt, aki helyszínelte át, mivel itt nem volt baleseti helyszínelő akkor szolgálatban. A kikerülő helyszínelőt a panaszos tájékoztatta, hogy inkább megvárja az éjszakai helyszínelőt, aki majd végrehajtja a helyszínelést.

A „zsarolásban” felmerülő rendőr, Sz. I. r. törzsőrmester nem lehetett Sz. Z. lakásán a panaszos által elmondott időpontban, mivel akkor ő szolgálatban volt. A baleset részese, Sz. Z. pedig az édesapja unokatestvére, nem az övé. Valóban járt bent a rendőrségen, de csak este kb. 18 óra körül, mivel Sz. Z. megkérte, hogy menjen már be vele. Ott csak annyi ideig tartózkodott, míg az ügyeletes tájékoztatta őket, hogy jöjjenek vissza 20 órára. Mikor visszaértek, akkor azt mondta neki a baleseti helyszínelő, hogy a panaszos azzal „vádolja”, hogy ő mondta délután, hogy adjon Sz. Z.-nak 40. 000 forintot, és akkor el lesz intézve a dolog.

A bünyügyi osztályvezető álláspontja szerint ez nem meríti ki a zsarolás törvényi tényállását, hiszen sem erőszak, sem pedig fenyegetés nem történt az esettel kapcsolatban. A panaszos feljelentését a Rendőrkapitányság Bünyügyi Osztálya kivizsgálta és a feljelentést 2013. július

25-én elutasította. A feljelentés kiegészítése során Sz. Z. a következőket mondta el meghallgatása során.

Sz. Z. megerősítette elmondása során azt a tényt, hogy valóban közlekedési baleset történt a panaszos által jelzett időpontban. A balesetet a panaszos okozta. A baleset során Sz. Z. felborult a motorkerékpárral, amelyen az esés következtében több alkatrész is deformálódott, illetve megsérült a bokája is. Mivel Sz. Z. sietett dolgozni, nem hívtak rendőrt, ehhez a panaszos sem ragaszkodott. Sz. Z. elmondása szerint ekkor nem egyeztek meg, hanem csak annyiban állapodtak meg, hogy még aznap, a délutáni órákban felkeresi őt a panaszos a lakásán és akkor ott fognak megegyezni a kár ügyében. A panaszos meg is érkezett és magával vitt néhány alkatrészt a motorhoz. Sz. Z. úgy gondolta, hogy ezeket azért hozta, mert reggel ezeket látta a panaszos összetörve, és ezeket saját elhatározásából, egyeztetés nélkül vásárolta. Amikor a panaszos a házukhoz ment, akkor a lakóház udvarán ott tartózkodott Sz. Z. fia, így nem Sz. I. r. törm. volt ott. Az alkatrészeket átnézve megállapították, hogy a sebességváltó kar nem jó a motorhoz. A panaszos elment, majd később visszatért, de nem tudta a kart kicserélni. Ekkor ismét vita és szóváltás alakult ki közöttük a kárt illetően. Sz. Z. elmondása szerint azt mondta, hogy a panaszos adjon neki 40. 000 forintot, és felejtse el az egészet. Sz. Z. szerint ő nem is számított arra, hogy ezt az összeget megkapja, úgy gondolta, hogy ebből majd a panaszos alkudni fog. Erre a panaszos azt mondta, hogy ő nem fizet, hanem elmegy a rendőrségre. Sz. Z. ezt tudomásul vette. Sz. Z. tagadja azt a tényt, hogy olyat állított volna, hogy amennyiben a panaszos nem fizet, akkor feljeleníti a panaszost a rendőrségen. Sz. Z. azt is elmondta, hogy az ő célja csak annyi volt, hogy a motorkerékpárját megjavítsák minél hamarabb, hiszen hétfőn motorral akart menni dolgozni. A panaszos javaslatait azért nem fogadta el, mert azok hétfőig nem nyújtottak volna számára megoldást. A panaszos ezután távozott. A panaszos 10-15 perccel később jelent meg fiával Sz. Z. lakásán. A kerítésen keresztül kiabálva, hóbörögve elmondták mindenféle szemét, aljas zsarolónak, illetve a panaszos fia felindultságában „le is akarta játszani” a dolgot. Később a kapitányság aulájában találkoztak ismét, ahol a panaszos és fia mind Sz. Z.-nal, mind pedig az ott tartózkodó Sz. I.-vel szóváltásba, kiabálásba keveredtek.

Az eset összes körülményeit megvizsgálva nem állapítható meg mulasztás az eljáró rendőrök részéről. Az iratok kézbesítését tértivevény, vagy saját kezű aláírás ellenében a kérő rendelkezésére bocsátották. Sz. I. r. törzsőrmestert pedig alaptalanul vádolja olyan cselekmény elkövetésével, amelynél nem volt, illetve nem is lehetett jelen. A bünyügyi osztályvezető javasolta, hogy a panaszos írásos bejelentésében foglalt elfogultsági indítványi kérelmének adjanak helyt (Sz. I. r. törzsőrmester valós rokonsági kapcsolatára hivatkozva a baleset részesével, Sz. Z.-nal).

3) H. S. r. törzsszázlós, baleseti helyszínelő 2013. július 24-én tette meg a jelentését, amelynek ismertetésétől a Testület jelen pont alatt eltekint, hiszen az szó szerint megegyezik az előző pontban (II. fejezet 2) alpont) ismertetett jelentéssel.

4) Sz. I. r. törm. 2013. július 27-én tette meg a jelentését, amelynek ismertetésétől a Testület jelen pont alatt eltekint, hiszen az szó szerint megegyezik az előző pontban (II. fejezet 2) alpont) ismertetett jelentéssel.

5) T. Zs. r. ftzls. 2013. július 25-én tette meg az esettel kapcsolatban a jelentését.

2013. július 5-én, szolgálata teljesítése során, a késő délutáni órákban (kb. 18 órakor) a Rendőrkapitányság területén megjelent a panaszos és bejelentette, hogy 2013. július 5-én, 5 óra körüli időben ő a saját gépkocsijával közlekedett, amikor a kereszteződésben összeütközött a segédmotor-kerékpárral közlekedő Sz. Z. lakossal. A helyszínen közösen megegyeztek abban, hogy a baleset a panaszos figyelmetlensége miatt következett be. A panaszos vállalta a segédmotor-kerékpárban keletkezett kár megjavítását, ezért nem kértek rendőri intézkedést.

A panaszos elmondása szerint a nap folyamán mégsem tudott megegyezni Sz. Z-nal a kár rendezéséről, ezért jelentette be a balesetet utólag és kérte annak rendőrség által, a helyszíni vizsgálatát.

A panaszossal és az időközben a kapitányságon, személyesen megjelenő Sz. Z-nal közölte T. Zs. r. ftzls., hogy a rendőri intézkedés megkezdésére várnia kell, mivel közvetlenül a bejelentése előtt másik két balesetet is bejelentettek M.területén, ezért a Rendőrkapitányságról érkező közlekedési helyszínelő (a M. Rendőrkapitányságon nem volt szolgálatban közlekedési helyszínelő) csak később tudja az ő balesetüket vizsgálni. Sz. Z. elmondta, hogy a balesetkor megütötte a lábfejét, ami napközben megduzzadt és fájt, ezért ő inkább személyesen (felajánlotta T. Zs. r. ftzls., hogy hív mentőt, de elutasította) elmegy az orvosi ügyeletre. A panaszos közölte T. Zs-tal és időközben megérkező közlekedési helyszínelővel, hogy ő szívesebben várakozik otthon és majd később, kb. 19 óra 30 perckor visszajön a kapitányságra, majd ezután elment a kapitányságról.

A panaszos 2013. július 5-én, 19 óra 15 perckor érkezett vissza a kapitányságra és rövid várakozás után felvette a kapcsolatot a szolgálatba érkező H. S. r. tzls. közlekedési helyszínelő kollégával.

6) M. Zs. r. tzls. 2013. július 25-én tett meg az ügyben a jelentését.

R. tzls. jelenti, hogy feljelentés kiegészítését rendelte el a rendőrség a panaszos feljelentése alapján. A panaszos 2013. július 8-án tett feljelentést a rendőrségen ismeretlen tettessel szemben, zsarolás büntettének (a feljelentő/panaszos véleménye szerint) megalapozott gyanúja miatt.

A panaszos feljelentésében előadta, hogy 2013. július 5-én, 5 óra 30 perc körüli időben, közlekedési baleset részese volt belterületén. A panaszos személygépkocsival, míg a baleset másik részese segédmotor-kerékpárral közlekedett. Mivel az ekkor még ismeretlen személyazonosságú motoros sietett a munkahelyére, a felek megegyeztek abban, hogy nem hívnak rendőrt, annak ellenére sem, hogy a motoros fájlalta a bokáját. A panaszos szerint megegyeztek abban is, hogy a motor megsérült alkatrészeit kicserélik, amelyeket a panaszos beszerez és azokat a délután folyamán elviszi a motoros férfi lakására. A panaszos elmondása szerint a megbeszéltek szerint meg is jelent a férfi lakcímén még aznap délután a beszerzett alkatrészekkel. Amikor megérkezett, 15 óra és 15 óra 30 perc közötti időben, akkor a baleset másik részese, illetve egy magas, vékony testalkatú férfi tartózkodott a lakóház udvarán. A panaszos bement az udvarra, az általa időközben megvásárolt alkatrészekkel, amelyek közül egy váltókar nem volt jó, mert azt másik típushoz gyártották. Váltottak néhány szót, amely során az ismeretlen fiatalember csatlakozott a beszélgetéshez, és azt mondta, hogy a motoron több kár keletkezett, mint amit a panaszos pótolni akart.

A panaszos elment, hogy kicserélje a váltókart, majd amikor ismét visszatért a lakáshoz, akkor újfent vitába keveredtek a baleset másik részével. A vita tárgya a motor helyreállításának módja és az abban keletkezett kár volt. A motoros a vita végén annyit mondott, hogy a panaszos adjon neki 40. 000 forintot, és ekkor elfelejtik egymást. A panaszos erre nem volt hajlandó, erre a motoros azt mondta neki, hogy ebben az esetben feljelenti őt. A panaszos ezt követően bement a rendőrségre – a fiával együtt – és bejelentette a balesetet, illetve az azt követő eseményeket. Nem sokkal később a motoros is megjelent a kapitányságon, a motoros lakásán látott fiatalemberrel. A kapitányságon ezen fiatalember és a panaszos között vita, szóváltás alakult ki. A panaszos szerint ez a fiatalember Sz. I., a Rendőrkapitányság beosztottja volt.

A panaszos szerint a motoros cselekménye alkalmas a zsarolás tényállásának megállapítására. A panaszos feljelentését ugyan ismeretlen személlyel szemben tette meg, de azt is elmondta, hogy az ismeretlen személy személyazonosságát könnyedén megállapíthatja a rendőrség a baleseti iratokból. A feljelentés megtételét követően a rendőrkapitányság Rendészeti Osztályának Közlekedésrendészeti Alosztálya megküldte a baleset kapcsán keletkezett iratokat, amelyből megállapították az elkövető személyét (Sz. Z.).

M. Zs. r. tzls. szóban meghallgatta Sz. Z-t az esettel kapcsolatban. Tekintettel arra, hogy Sz. Z. által elmondottak M. Zs. r. tzls. jelentésében szó szerint megegyeznek a II. fejezet 2) alpontjában leírtakkal, ezért azokat jelen helyen nem ismétli meg a Testület.

M. Zs. r. tzls. elmondása szerint a két fél a Rendőrkapitányság aulájában találkozott ismét, ahol a panaszos és fia, valamint Sz. Z. között a konfliktus egy közlekedési balesetet követő vitás kárigény során alakult ki. Sz. Z. – elmondása szerint – nem fenyegetőzött a rendőrségi feljelentéssel a vitájuk során, továbbá a vitát sem anyagi haszonszerzés végett folytatta, hanem a kárigényét igyekezett érvényesíteni. Ha és amennyiben a panaszos elmondását tekintjük mérvadónak és elfogadjuk, hogy elhangzott a rendőrségi feljelentéssel történő „fenyegetés”, abban az esetben is hiányzik az anyagi haszonszerzési célzat, továbbá a „fenyegetés” sem akarathajlító, sem pedig akarattörő hatású nem volt, hanem pont ellenkezőleg. A panaszos bement a rendőrségre feljelentést tenni, amely feljelentés megtételét megelőzően még ő vonult fel a másik fél háza előtt „cirkuszozni”. Ezt követően a rendőrkapitányság épületében is újra kezdte a kritikán aluli magatartását Sz. Z-nal, mind pedig az esettel a panaszos szerint összefüggésbe hozható személyekkel. A panaszos az eset kapcsán panasz levelet írt a Megyei Rendőr-főkapitányság Rendészeti Igazgatóságára, amely panaszlevél következményeként Sz. I. szerepe egyéb eljárás keretében került kivizsgálásra.

A fentiek alapján bűncselekmény, vagy olyan újabb szabálysértés, ami nem áll kivizsgálás alatt, nem állapítható meg, ezért javasolja M. Zs. r. tzls. a feljelentés elutasítását.

7) A rendőrség csatolta a személyi sérülés közlekedési balesetről jelentést, amely a Rendőrkapitányságon, 2013. július 6-án, 9 óra 54 perckor készült. A jelentés tartalmazza a baleset helyét, idejét, az abban részt vevő személyek számát és azt is, hogy a balesetben egy fő sérült meg. A jelentés a baleset feltételezett okozójaként a panaszost jelöli meg. A balesetben könnyű sérülést szenvedett Sz. Z.

Az esemény rövid leírása megfelel az eddigi alpontokban kifejtett tényállással, így annak ismételt ismertetésétől a Testület eltekint. A panaszos a rendelkezésre álló adatok és a

helyszíni nyomok alapján cselekményével megszegte a KRESZ 28. § (2) bekezdés b) pontjában foglalt rendelkezést. A balesetben a becsült anyagi kár mértéke 10. 000 forint.

III.

1) A Testület először azt vizsgálta meg, hogy a panaszos határidőben terjesztette-e elő a beadványát.

Az Rtv. 93. §-a értelmében a Testülethez a panaszt az intézkedéstől, ha pedig a panasz előterjesztője az őt ért jogsérelemről később szerzett tudomást, ettől az időponttól számított húsz napon belül lehet előterjeszteni.

Jelen esetben a panaszos 2013. szeptember 17-én terjesztette elő panaszbeadványát, a vele szemben 2013. július 5-én foganatosított rendőri intézkedéssel szemben. A panaszos, amikor a rendőrségen megpanaszolta az intézkedést nem volt tisztában azzal, hogy az egyébként is elfogultsággal vádolt rendőrséggel szemben egy független szervezethez, így a Testülethez is előterjesztheti a panaszát. A panaszjogról szóló tájékoztatás elmaradását a Megyei Rendőrfőkapitány 2013. szeptember 4-én kelt végzésében állapította meg, így annak kézhezvételét követően 2013. szeptember 17-én élt megkereséssel a Testület felé a panaszos és terjesztette elő panaszbeadványát.

A panaszos tehát a 2013. szeptember 4-én kelt főkapitányi végzésből szerzett a panaszjogról tudomást, így ezután fordult a Testülethez az eljárás lefolytatása iránt. Az első fokon eljáró Rendőrfőkapitányság pedig az új panaszeljárás lefolytatását, amelyre a másodfokon eljáró megyei rendőrfőkapitány utasította felfüggesztette, hiszen a panaszos meghallgatása során úgy nyilatkozott, hogy a Testület eljárását kívánja.

A Testület álláspontja szerint tehát a fentebb meghatározott, igazolt méltányossági körülményre tekintettel a panaszt befogadta és vizsgálni kezdte, hiszen azt a panaszos határidőben terjesztette elő.

IV.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet a rendőrség szolgálati szabályzatáról (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításra jutott.

Az elvégzett vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye Szabadság és Felelősség fejezetének XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.

1) A panaszos beadványában kifogásolta a rendőri intézkedés során azt, hogy kifejezett kérése ellenére nem végeztek véralkohol-vizsgálatot, a zsarolás miatti feljelentését nem vették fel időben, kifejezett kérése ellenére nem adták ki a szabálysértési eljárásban keletkezett iratokat elektronikus adathordozón és maga a rendőri intézkedés miatt elfogultság miatt nem volt szakszerű és jogszerű.

A Testületnek elsőként a saját hatáskörét kellett megállapítani annak érdekében, hogy meghatározza, hogy mely kifogásokat jogosult eljárásában vizsgálni.

A Testület hatáskörével kapcsolatban hivatkozik az Rtv. 92. § (1) bekezdésére, amely szerint azon rendőri intézkedéseket és mulasztásokat vizsgálhatja, amelyek az Rtv. IV., V., VI. fejezetek alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség, etc.),
- a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (különösen: igazoltatás, ruházat- csomagjármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés, etc.)
- kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás, etc.), tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

a) A rendőrség szabálysértési hatóságként végzett tevékenységét Szabs. tv. rendelkezései szabályozzák. A szabálysértési hatóság az általa alkalmazott szankcióról, annak esetleges visszavonásáról vagy megváltoztatásáról a fenti jogszabály keretei között saját hatáskörben dönt.

A fentiekből következik, hogy a Testületnek nincs hatásköre a szabálysértési eljárás jogosságának felülvizsgálatára, nem értékelheti a szabálysértési eljárásban elkövetett esetleges mulasztásokat. Így a Testület nem vizsgálhatta azt, hogy a rendőrség kiadta-e a panaszosnak elektronikus adathordozón a szabálysértési eljárásban keletkezett iratokat, fényképeket, avagy sem.

b) Emellett a panaszos sérelmezte, hogy nem vették fel a feljelentését.

A feljelentés fogalmának alapjául a Testület – törvényi meghatározás hiányában – a belügyminiszter irányítása alá tartozó nyomozó hatóságok nyomozásának részletes szabályairól és a nyomozási cselekmények jegyzőkönyv helyett más módon való rögzítésének szabályairól szóló 23/2003. (VI. 24.) BM-IM együttes rendelet (a továbbiakban: Nyor.) vonatkozó rendelkezését vette.

A Nyor. 100. §-a szerint a feljelentésnek minősül minden olyan, formához nem kötött – a büntetőeljárás megindítására vagy lefolytatására jogosult szerv vagy más hatóság, illetve a bíróság tudomására hozott – közlés, amely meghatározott vagy ismeretlen személy által elkövetett bűncselekmény gyanújára utaló tényállítást, illetve adatot tartalmaz.

Így tehát a panaszos büntetőeljárás körébe tartozó mulasztást sérelmezett, amelynek megítélésére a Testületnek – fő szabály szerint – nincs hatásköre. A rendőrség büntetőeljárási tevékenységét a Testület – az Rtv. 11. § (1) bekezdése alapján – csak olyan esetekben vizsgálja, amikor a panaszosnak a Be. alapján speciális jogorvoslat nem áll a rendelkezésére.

A Testület ezen hatásköri kérdés értelmezésénél figyelemmel volt a legfőbb ügyész helyettesének fentebb ismertetett tájékoztató levelére, amely szerint a Be. 196. §-a szerinti panasz célja a nyomozás során a hatékony jogorvoslat lehetőségének biztosítása a nyomozó

hatóság vagy az ügyész határozatba nem foglalt döntésével, intézkedésével szemben, vagy az intézkedés elmulasztása miatt. Ezért a legfőbb ügyész helyettese úgy véli, hogy a Be. 196. §-ában foglalt panasz a Be.-ben szabályozott intézkedés alkalmazásának elrendelése, vagy az intézkedésről való döntés elmulasztása – így pl. a feljelentés felvételének elmulasztása – miatti jogsérelem esetén előterjeszthető.

Tekintettel arra, hogy jelen esetben a fentiek szerint a sérelmezett mulasztással szemben a panaszos a büntetőeljárásra vonatkozó szabályok szerint jogorvoslattal élhet, illetve élhetett volna, a Testület eljárásának nincs helye, így ezen kifogás kapcsán a Testület hatáskörének a hiányát állapította meg.

A Testület – a fenti két kifogás kivételével - vizsgálatának tárgyává tette, hogy a rendőrség valóban mulasztott-e akkor, amikor nem vették fel időben a feljelentést, valóban részrehajló módon intézkedett-e és a véralkohol-vizsgálat kérdését.

2) A panaszos sérelmezte, hogy kifejezett kérése ellenére sem végezték el a balesetben részt vevő személyek vonatkozásában a véralkohol-vizsgálatot, hiszen állítása szerint a segédmotor-kerékpárral közlekedő másik személy egy buliból érkezett, így valószínűleg ittas állapotban lehetett.

A rendőrség által megküldött dokumentumok mindegyike egyértelműen tagadja azt, hogy a panaszos ilyen irányú kérést fogalmazott volna meg, akár a kapitányság épületében, akár a helyszín visszaállítása során. Álláspontjuk szerint, hogy ha kérte is volna, akkor sem lett volna értelme a vizsgálat lefolytatásának, hiszen a baleset és annak kivizsgálása között 15 óra telt el.

A KRESZ 58. § (3) bekezdése szerint abban az esetben, hogy ha a rendőrhatalóság értesítése a (2) bekezdésben foglalt rendelkezés értelmében nem kötelező, de valamelyik érdekelt a baleset miatt rendőri intézkedést kíván és a rendőrhatalóságot (a legközelebbi rendőrt) haladéktalanul értesíti, a balesettel érintett járművek vezetőinek a rendőri intézkedés meg kell várniuk. A rendelkezést az 58. § (4) bekezdése egészíti ki, amely szerint abban az esetben, hogy ha a (2), vagy akár a (3) bekezdés alapján – rendőri intézkedés válik szükségessé a rendőri intézkedés megtörténteig a vezetőnek szeszes italt fogyasztania tilos.

A 19/2000. (XI. 13.) ORFK utasítás a vezetési képességre hátrányosan ható szer befolyása alatt lévő járművezetőkkel szemben alkalmazandó rendőri intézkedésekről szóló módszertani útmutató kiadásáról 6. pontja szerint a bódító hatású szer által befolyásolt állapotban történő járművezetés gyanúja esetén a jármű vezetőjét vér- és vizelet mintavétel céljából, kábító-szerfogyasztás gyanúja esetén az érintettet vizeletminta-vétel céljából az Rtv. 33. § (2) bekezdés c) pontja alapján – lehetőleg a rendőr orvosi szolgálathoz – elő kell állítani. A 7. pont alapján kerülni kell, hogy a mintát adó személy a vizeletminta adását megelőzően nagy mennyiségű folyadékot fogyasszon, mert ez a minta felhígulásához, értékelhetetlenné válásához vezethet.

Az ittaság ellenőrzéséről szóló 27/2010. (OT 14.) ORFK utasítás 6. pontja szerint az ittaság ellenőrzését a cselekmény időpontját követően a lehető legrövidebb időn belül, de legkorábban a szeszes ital fogyasztás befejezésétől számított 10 perc elteltével kell végrehajtani. Ennek érdekében az ittaság ellenőrzés megkezdésekor szóban lehetőség szerint nyilatkoztatni kell az intézkedés alá vont személyt, hogy

a) mikor fogyasztott utoljára szeszes italt,

- b) fogyasztott-e kábítószer, egyéb kábító hatású anyagot, lelki működést befolyásoló gyógyszert (a továbbiakban együtt: vezetési képességre hátrányosan ható szer).

Az ORFK utasítás 19. pontja szerint a hiteles mérőeszkővel – a használati útmutatójában előírt módon – 15 perc különbséggel két mérést kell elvégezni úgy, hogy az első mérés a cselekmény időpontjától számított 30 percen belül megtörténjen.

Az Országos Igazságügyi Orvostani Intézet 13. számú módszertani levele az alkoholos állapot és alkoholos befolyásoltság orvosszakértői vizsgálatáról és véleményezéséről 1. 2. pontja kiemeli a mintavétel minél hamarabbi elvégzését. Ezt támasztja alá az a rendelkezés, amely szerint a vizelet-mintavételét minden olyan esetben szükségesnek tartja az Intézet, ahol az italfogyasztás, a cselekmény és a vérminta vétele 60-90 percen belül történt, mivel ez lehetővé teszi a későbbiekben a cselekmény időpontjára való visszaszámolást is. Ezt egészíti ki az, hogy a nyálminta alkoholtartalma az alkoholfogyasztás után félórával, egy órával ad használható eredményt az alkoholos befolyásoltság megítéléséhez.

A fenti rendelkezések mindegyike a minél hamarabbi mintavételt határozza meg annak érdekében, hogy az alkoholos befolyásoltság minél pontosabb értékét lehessen megállapítani. Ha a mintavétellel késedelmeskednek, akkor pontatlan értékeket kaphatnak, hiszen a vizsgálandó személy által fogyasztott étel, ital rontja az eredményeket. A panaszos és a rendőrség által előadottak bár ellentétben állnak egymással tekintetben, hogy a panaszos kérelmezte-e a vizsgálat elvégzését, de a Testület megítélése szerint az, hogy a baleset bekövetkezte után több órával lehetett volna a vizsgálatot elvégezni feleslegesnek minősült volna, hiszen pontos értéket nem adott volna maga vizsgálat.

Így az irányadó rendelkezésekre tekintettel a Testület álláspontja szerint nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga a mintavételt elmaradása tekintetében.

- 3) A Testület ezt követően a panaszjogról való tájékoztatás elmulasztására vonatkozó panaszosi kifogást vizsgálta meg.

A rendőrség a panaszos tájékoztatása kapcsán semmiféle információt nem hozott a Testület tudomására, azt érdemben nem tagadta. A másodfokon lefolytatott panasz eljárásban, a megyei rendőrfőkapitány végzésében expressis verbis kifejtette, hogy elmaradt a panaszos felvilágosítása arról, hogy az Rtv. 93. § (1) bekezdés alapján kérheti panaszának a Testület általi vizsgálatát.

Az Rtv. 20. § szerint a rendőrt az intézkedés során az egyenruhája és azon elhelyezett azonosító jelvénye, vagy szolgálati igazolványa és azonosító jelvénye igazolja. A rendőr az intézkedés megkezdése előtt – ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor – köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről és előterjesztésére nyitva álló határidőről.

Ezeknek a rendelkezéseknek a Testület garanciális jelentőséget tulajdonít, hiszen az így kapott tájékoztatás alapján kerül az intézkedés alá vont személy olyan helyzetbe, hogy képes legyen megítélni a rendőri fellépés jogszerűségét, és megfelelően tudjon élni a panaszhoz és a jogorvoslathoz való jogával.

A szolgálati fellépés módjára vonatkozó szabályokat a Szolgálati Szabályzat 5. §-a tovább részletezi. A jogszabályhely értelmében az intézkedést a rendőr – az Rtv. 20. § (2) bekezdésének első mondatában meghatározottak közlését megelőzően – a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha a rendőr egyenruhát visel, tisztelegéssel kezdi meg. A polgári ruhában intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt szolgálati igazolványát és azonosító jelvényét felmutatja. Ez a közlés akkor mellőzhető, ha az ott meghatározott információk előzetes közlése, valamint a szolgálati igazolvány és az azonosító jelvény felmutatása az intézkedés megtételét lehetetlenné teszi, vagy annak eredményességét aránytalan mértékben veszélyezteti.

Jelen esetben a panaszjogról való tájékoztatás elmaradása érdemben érintette a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogát, hiszen ebben az esetben azt az esélyt sem adták meg neki, hogy egy független szervezet vizsgálja meg az ügyet, ráadásul úgy, hogy a rendőri intézkedés részrehajló jellegét is kifogásolta a panaszos, így a törvényi határidőben nem is tudta előterjeszteni a panaszát, hanem csak a Testület által gyakorolt méltányosság alapján fogadta azt be és vizsgálta.

Így, mivel a rendőrség érdemben nem cáfolta a panaszjogról való tájékoztatás elmulasztását, sőt azt a felettes (megyei rendőrfőkapitány) is megállapította végzésében, a Testület álláspontja szerint sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga a panaszjogról való tájékoztatás elmaradása kapcsán.

V.

A Testület a lefolytatott vizsgálat során megállapította, hogy a panaszos a rendőrök mulasztására tekintettel határidőben terjesztette elő panaszát. A Testület a hatáskörének vizsgálatát követően vizsgálta meg a panaszosi kifogásokat. A Testület álláspontja szerint annak ellenére, hogy a rendőrség és a panaszos állításai egymásnak ellentmondanak tekintetben, hogy a panaszos kérelmezte-e a mintavétel elvégzését, mégis megítélése szerint nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga a mintavétel elmaradása kapcsán, hiszen a jelentős idővesztés miatt a minta kiértékelése nem adott volna konzekvens eredményt. A Testület a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának csekély fokú sérelmét állapította meg a panaszjogról szóló tájékoztatás elmaradása kapcsán.

Tekintettel arra, hogy a panaszos az intézkedést fogyanatosító rendőri szervhez való áttétel ellen előzetesen tiltakozott, a Testület az Rtv. 93 § (2) bekezdése alapján az eljárást megszüntette.

Budapest, 2014. szeptember 18.

Dr. Lukács Tamás
elnök, előadó testületi tag

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET